

Ändring av bedömningsskalan i läroplansgrunderna inom den grundläggande yrkesutbildning

9.9.3 Bedömning av kunnande

Kraven på yrkesskicklighet i den grundläggande yrkesutbildningen är bestämda utgående från det kunnande som förutsätts i arbetslivet.

Studering som har pågående studier och som inlett dem före 1.8. 2018 bedöms fortsättningsvis med skala 1 - 3. Studering som inleder sina studier efter 1.8.2018 bedöms med skala 1 – 5.

9.9.3.1 Bedömning av kunnande med skala 1 – 3

Bedömningen av kunnande ges med vitsord på tre nivåer:

Nöjaktiga N1

Goda G2

Berömliga B3

Godkänt kunnande i yrkesinriktade examensdelar, både de obligatoriska och valbara, och de gemensamma examensdelarna och de fritt valbara examensdelarna ska bedömas med vitsord i skala 1 - 3. De fritt valbara examensdelarna kan bedömas med godkänd/underkänd enligt skolans beslut.

Om bedömningen av kunnandet har anpassats ska den studerandes kunnande bedömas enligt en anpassad bedömningskala och även bedömas verbalt. Om bedömningen av den studerandes kunnande har anpassats ska detta antecknas på betyget.

Studering som erhåller bedömning med **vitsordet N1** fungerar i bekanta arbetsuppgifter och arbetar så att slutresultatet är acceptabelt i enlighet med fastställda kvalitetsmål, men studering behöver tidvis handledning. Studering kan använda centrala arbetsmetoder, - redskap och - material som hör till det egna arbetsområdet, men behöver handledning för att skaffa och tillämpa kunskap. Vid bedömning ska beaktas att handledningen på N1-nivå inte är fortlöpande, utan att studering i de olika arbetsmomenten kan ha svårt med något som de behöver handledning i för att komma vidare. Studering som visar kunnande på N1-nivå ska kunna arbeta med grundläggande uppgifter inom branschen och med uppgifter inom sitt specialområde.

Studering som erhåller bedömning med **vitsordet G2** ser sitt arbete som en helhet och arbetar så att slutresultatet motsvarar arbetsuppgiftens krav och avancerar på ett smidigt sätt från ett moment till ett annat. De utför anvisade uppgifter på egen hand och sköter sina arbetsuppgifter från början till slut och ansvarar för sin egen del för arbetet. De använder självständigt arbetsmetoder, -redskap och -material som hör ihop med det egna arbetet. De skaffar och använder på eget initiativ den kunskap som behövs i arbetet.

Studering som erhåller bedömning med **vitsordet B3** utvärderar och utvecklar sitt arbetssätt och sin arbetsmiljö och ser sitt arbete som en del av verksamheten som helhet. De arbetar i enlighet med verksamhetsområdets specialkrav och så att slutresultatet motsvarar förväntningarna. De arbetar systematiskt och skickligt och kan på ett ändamålsenligt sätt anpassa sitt arbete till den övriga verksamheten. De utför inom sitt ansvarsområde självant även andra arbetsuppgifter än de som anvisats. De väljer de arbetsmetoder, -redskap och -material som bäst passar för det egna arbetet och kan anpassa metoderna till föränderliga situationer. De grundar sitt arbete och sina ställningstaganden på adekvat kunskap och de inhämtar självständigt och självant ny kunskap.

Bedömning av kunnande i yrkesinriktade examensdelar i skala 1 - 3

Varje yrkesinriktad examensdel ska bedömas med ett vitsord i skala 1 – 3.

Yrkesprovet/yrkesproven kan utgöra grund för bedömning av hela examensdelen. Om skolan anser att examensdelens bedömning behöver kompletteras med annan bedömning ska detta beskrivas i läroplanen. Om annan bedömning utöver yrkesprovet utgör grund för examensdelens bedömning ska de två bedömningarna i förhållande till omfång och svårighetsgrad vägas ihop till ett vitsord för examensdelen. Lärare ger vitsord för examensdelen.

Bedömning av kunnande gemensamma examensdelar i skala 1 - 3

Studerande ska bedömas i alla allmänna ämnen som ingår i gemensamma examensdelar med vitsord i skala 1 – 3. Om det i ämnet ingår flera kompetenspoäng ges vitsord efter varje avslutad del av ämnet. I läroplanen ska skolan precisera i vilken omfattning per kompetenspoäng vitsord ges. Då studerande avlagt alla kompetenspoäng inom ämnet med godkänt vitsord ges ett slutvitsord för ämnet. Ämnesvitsorden ska noteras i studerandes personliga studieplan och i studiekort. Studiekortet ges som bilaga till examensbetyget.

I examensbetyget noteras ett vitsord för varje gemensam examensdel, så att studerande får ett vitsord i examensdelen "Kunnande i kommunikation och interaktion", ett i "Kunnande i matematik och naturvetenskaper" och ett i "Kunnande som behövs i samhället och arbetslivet". Vitsordet för varje examensdel noteras i examensbetyget.

I de examina där examensdelen "Socialt och kulturellt kunnande" ingår, genomförs delar av examensdelen genom undervisning i svenska, engelska och arbetslivfärdigheter. Studerandes prestationer i denna undervisning ska dokumenteras och bedömas i examensdelen "Socialt och kulturellt kunnande". Vitsorden i de olika ämnena vägs samman till examensdelens vitsord i förhållande till antalet kompetenspoäng i ämnet.

Bedömning av kunnande i fritt valda examensdelar i skala 1 - 3

De fritt valda examensdelarna bedöms i skala 1 – 3 såvida skolan inte i läroplanen fastställer att examensdelarna ska bedömas som godkända.

9.9.3.2 Bedömning av kunnande med bedömningskala 1 - 5

Bedömningen av kunnande ges med vitsord på fem nivåer:

Nöjaktiga N1 - N2

Goda G3 - G4

Berömliga B5

Godkänt kunnande i yrkesinriktade examensdelar, både de obligatoriska och valbara samt de fritt valbara examensdelarna ska bedömas med vitsord i skala 1 - 5. Gemensamma examensdelar bedöms med godkänd/underkänd. De fritt valbara examensdelarna kan bedömas med godkänd/underkänd enligt skolans beslut.

Om bedömningen av kunnandet har anpassats ska den studerandes kunnande bedömas enligt en anpassad bedömningskala och även bedömas verbalt. Om bedömningen av den studerandes kunnande har anpassats ska detta antecknas på betyget.

Studerande som erhåller bedömning med **uitsordet N1** fungerar i bekanta arbetsuppgifter och arbetar så att slutresultatet är acceptabelt i enlighet med fastställda kvalitetsmål, men studerande behöver tidvis handledning. Studerande kan använda centrala arbetsmetoder, - redskap och - material som hör till det

egna arbetsområdet, men behöver handledning för att skaffa och tillämpa kunskap. Vid bedömning ska beaktas att handledningen på N1-nivå inte är fortlöpande, utan att studerande i de olika arbetsmomenten kan ha svårt med något som de behöver handledning i för att komma vidare. Studerande som visar kunnande på N1-nivå ska kunna arbeta med grundläggande uppgifter inom branschen och med uppgifter inom sitt specialområde.

Vitsordet N2 = Nivån för den studerandes kunnande överskrider tydligt N1-nivå men når inte upp till G3-nivå.

Studerande som erhåller bedömning med **vitsordet G3** ser sitt arbete som en helhet och arbetar så att slutresultatet motsvarar arbetsuppgiftens krav och avancerar på ett smidigt sätt från ett moment till ett annat. De utför anvisade uppgifter på egen hand och sköter sina arbetsuppgifter från början till slut och ansvarar för sin egen del för arbetet. De använder självständigt arbetsmetoder, -redskap och -material som hör ihop med det egna arbetet. De skaffar och använder på eget initiativ den kunskap som behövs i arbetet.

Vitsordet G4 = Nivån för den studerandes kunnande överskrider tydligt G3-nivå men når inte upp till B5-nivå.

Studerande som erhåller bedömning med **vitsordet B5** utvärderar och utvecklar sitt arbetssätt och sin arbetsmiljö och ser sitt arbete som en del av verksamheten som helhet. De arbetar i enlighet med verksamhetsområdets specialkrav och så att slutresultatet motsvarar förväntningarna. De arbetar systematiskt och skickligt och kan på ett ändamålsenligt sätt anpassa sitt arbete till den övriga verksamheten. De utför inom sitt ansvarsområde självmant även andra arbetsuppgifter än de som anvisats. De väljer de arbetsmetoder, -redskap och -material som bäst passar för det egna arbetet och kan anpassa metoderna till föränderliga situationer. De grundar sitt arbete och sina ställningstaganden på adekvat kunskap och de inhämtar självständigt och självmant ny kunskap.

Bedömning av kunnande i yrkesinriktade examensdelar i skala 1 - 5

Varje yrkesinriktad examensdel ska bedömas med ett vitsord i skala 1 – 5.

Yrkesprovet/yrkesproven kan utgöra grund för bedömning av hela examensdelen. Om skolan anser att examensdelens bedömning behöver kompletteras med annan bedömning ska detta beskrivas i läroplanen. Om annan bedömning utöver yrkesprovet utgör grund för examensdelens bedömning ska de två bedömningarna i förhållande till omfång och svårighetsgrad vägas ihop till ett vitsord för examensdelen. Lärare ger vitsord för examensdelen.

Bedömning av kunnande i gemensamma examensdelar i skala 1 - 5

Studerande ska bedömas i alla allmänna ämnen som ingår i gemensamma examensdelar med vitsord i skala 1 – 5. Om det i ämnet ingår flera kompetenspoäng ges vitsord efter varje avslutad del av ämnet. I läroplanen ska skolan precisera i vilken omfattning per kompetenspoäng vitsord ges. Då studerande avlagt alla kompetenspoäng inom ämnet med godkänt vitsord ges ett slutvitsord för ämnet. Ämnesvitsorden ska noteras i studerandes personliga studieplan och i studiekort. Studiekortet ges som bilaga till examensbetyget.

I de utbildningar där bedömningsskalan 1 - 5 tillämpas, bedöms kunnandet för varje gemensam examensdel med godkänd/underkänd, så att studerande får en bedömning i examensdelen ”Kunnande i kommunikation och interaktion”, ett i ”Kunnande i matematik och naturvetenskaper” och ett i ”Kunnande som behövs i samhället och arbetslivet”. Bedömningen för varje examensdel noteras i examensbetyget.

I de examina där examensdelen ”Socialt och kulturellt kunnande” ingår, genomförs delar av examensdelen genom undervisning i svenska, engelska och arbetslivsfärdigheter. Studerandes prestationer i denna undervisning ska dokumenteras och bedömas i examensdelen ”Socialt och kulturellt kunnande”.

Bedömning av kunnande i fritt valda examensdelar i skala 1 - 5

De fritt valda examensdelarna bedöms i skala 1 – 5 såvida skolan inte i läroplanen fastställer att examensdelarna ska bedömas som godkända.

9.9.3.3 Bedömning vid tillgodoräknande av studier

Studerande har rätt att på ansökan tillgodoräkna sig studier som genomförts i andra skolor eller få erkänt kunnande för prestationer som förvärvats på annat sätt. Om studierna eller kunnandet som förvärvats på annat sätt räknas tillgodo i de examensdelar som enligt läroplanen ska bedömas med siffror, bedöms kurserna med siffror. Studerande måste, om skolan så anser, påvisa sitt kunnande genom tilläggsprestationer. På examensbetyget antecknas i fotnot var eller på vilka grunder studierna har avlagts.

De kurser eller motsvarande prestationer som genomförts vid andra skolor omvandlas till den grundläggande yrkesutbildningens vitsordsskala enligt tabell i bilaga 3.

Studier i utlandet tillgodoräknas på samma sätt och omvandlas till den grundläggande utbildningens vitsordsskala.

Om man inte kan avgöra om ett vitsord som avlagts vid en annan utbildning/skola motsvarar ett högre eller lägre vitsord ska det högre vitsordet användas.

Studerande som har pågående studier och som inlett dem före 1.8. 2018 och avlagt HUTH erhåller ett vitsord i de olika gemensamma examensdelarna baserat på de vitsord som erhållits i den allmänbildande gymnasieutbildningen omräknade till skala 1 – 3 enligt tabell i bilaga 3. Studerande som har inlett sina studier efter 1.8. 2018 och avlagt HUTH erhåller ett vitsord i de olika gemensamma examensdelarna baserat på de vitsord som erhållits i den allmänbildande gymnasieutbildningen omräknade till skala 1 – 5 enligt tabell i bilaga 3. I examensdelarna ”Kunnande i matematik och naturvetenskaper” och ”Kunnande som behövs i samhället och arbetslivet” ingår studier såväl i den allmänbildande som den grundläggande yrkesutbildningen. Studierna i den allmänbildande utbildningen omräknas till yrkesutbildningens skala och utgör tillsammans med yrkesutbildningens vitsord, underlag för examensdelens bedömning. Schema för omräkning finns i bilaga 7.

Studerande som avlagt HUTH får erkänt kunnande omfattande 15 kp inom ramen för valbara yrkesinriktade examensdelar och 10 kp inom ramen för fritt valbara examensdelar. Studerandes bedömning i HUTH omräknas från den allmänbildande utbildningens vitsordsskala till den grundläggande yrkesutbildningens skala. Schema för omräkning finns i bilaga 7.

Studerande som avlagt enskilda kurser i olika läroämnen enligt den allmänbildande utbildningens läroplan kan få erkänt kunnande och bedömas om studierna motsvarar läroplanens mål och innehåll i någon examensdel. Varje enskild kurs motsvarar 1,5 kp. Prestationerna omräknas till den grundläggande yrkesutbildningens vitsordsskala.